

ARBETSMILJÖ
VERKET

Åkerier

Den här foldern vänder sig till dig som är arbetsgivare eller är anställd på ett åkeri. Syftet är att informera om vad man kan göra för att få en bra arbetsmiljö. Det tjänar alla på.

Planera arbetet

Här nedan ser ni några exempel på vad arbetsgivaren ska ta hänsyn till vid planering av arbetet:

- Välj rätt fordon och rätt hjälpmedel för uppgiften. Lastbäraren ska klara av att ta lasten utan överlast och det ska gå att säkra lasten på ett bra sätt.
- Det ska finnas gott om tid för uppdraget så att stress undviks och en bra trafiksäkerhet uppnås. Chaufförerna ska ges möjlighet att hålla hastigheten och anpassa den till de förhållanden man arbetar i till exempel vädersituationer, mörker, vägarbeten eller andra hinder på vägen.
- Chaufförerna ska naturligtvis använda bilbälte.
- Fordonen ska köras av nyktra och drogfria chaufförer.
- Chaufförerna ska vara pigga och utvilade när fordonen körs.
- Chaufförerna ska ha möjlighet att ta de raster som de behöver.
- Fordonen ska alltid klotsas eller säkras på annat sätt på terminaler.
- Uppdraget får inte medföra brott mot kör- och vilotidsreglerna, vägarbetstidslagen eller annan lagstiftning.
- Det ska finnas tid för daglig tillsyn, underhåll och service.

Inventera lastning och lossningsställen

Alla fordon som förekommer i åkerinäringen bör ha en rimlig möjlighet att lasta och lossa sina varor på ett tillfredsställande sätt. Backning ska så långt som det är möjligt undvikas.

Ett bra hjälpmedel för bedömning är TYA´s bok "Bättre varumottag". Det är en handbok för planering, projektering och användning av varumottag.

Var rädd om kroppen

Det är vanligt att chaufförer lyfter och bär stora, skrymmande och tunga bördor. Vikter över 25 kg kan hanteras någon enstaka gång om det finns förutsättningar för det, till exempel bra lyfthandtag och att förflyttningen sker i rätt höjd. Manuell hantering av gods under knähöjd och över axelhöjd ska normalt inte förekomma. När otympligt gods som är svårt att greppa hanteras, bör viktgränsen för lyft minskas till max 15 kg.

Skjuta och dra gods är en stor del av vardagen för chaufförer. Detta är ofta ett tungt arbete där det finns goda skäl till användning av tekniska hjälpmedel.

Exempel på hjälpmedel är:

- pirror, kärror,
- trappklättrare, gärna eldrivna,
- pallyftare, el-pallyftare,
- el-lyftvagnar och
- truckar.

Avsändare bör viktmärka sitt gods, helst med tydliga symboler i färgerna grönt-gult-rött som tydliggör vikt och tyngdpunkt.

Klimat i varma/kalla fordon

Fordonen bör vara utrustade med klimatanläggning och motor/kupévärmare eller annan uppvärmningsanordning så att en temperatur mellan 10° C och 27° C kan hållas.

Truckar och arbetsgivarens tillstånd

Anställda som använder truckar ska ha goda kunskaper om detta och ha arbetsgivarens skriftliga tillstånd.

Truckar ska ha en regelbunden tillsyn och underhåll.

Om åkeriet har truckar på andra arbetsställen till exempel på en terminal är det viktigt att även dessa sköts.

Vibrationer

En chaufförs kropp kan i vissa lägen utsättas för vibrationer som kan vara ohälsosamma. Som exempel kan nämnas:

- när man kör på mycket ojämnt underlag vid anläggningstransporter,
- när man kör över vägbulor och
- skakningar på grund av glapp i drag och dragstång.

Arbetsgivaren ska regelbundet undersöka och bedöma riskerna till följd av vibrationerna i arbetet och vidta åtgärder för att minimera riskerna för ohälsa.

Underhåll, service och besiktningspliktig utrustning

Fordon ska underhållas väl och vara trafiksäkra.

Att bilbesiktningen har sagt ok är inte alltid en garanti.

Fordon behöver även genomgå regelbundna kontroller och underhåll. Påbyggnader på fordon som ska besiktigas av besiktningsorgan är till exempel bakgavellyftar, kranar över 12 tonmeter och höj- och sänkbara kranhytter. Åkeriet ska ha rutiner så att dessa blir besiktigade då de inte automatiskt besiktigas i den normala fordonsbesiktningen.

Det är också vanligt med tryckluftanläggningar på åkerier, även många av dem är besiktningspliktiga.

Farligt gods

Där farligt gods hanteras ska det finnas en utsedd säkerhetsrådgivare. Personer som är delaktiga vid transport av farligt gods ska ha utbildning om de bestämmelser som rör deras arbets- och ansvarsområde. Även förare som transporterar mindre mängder farligt gods ska ha denna

utbildning. Syftet med utbildningen är att öka kunskaperna om bestämmelserna för transport av farligt gods och om de risker som är förenade med sådana transporter.

Medicinska kontroller vid nattarbete

Den som arbetar minst tre timmar av arbetstiden på natten eller som troligen kommer att arbeta minst 38 % av årsarbetstiden på natten ska erbjudas medicinsk kontroll. Läkareundersökning ska erbjudas innan nattarbete påbörjas första gången.

Hot och våld

Vissa typer av gods har ett stort ekonomiskt värde vilket innebär att risken för rån är stor. Det är också vanligt med kontant betalning vid leverans, vilket gör att chauffören hanterar ansevärliga summor.

För att minska risken för rån bör man bedriva ett aktivt förebyggande arbete mot hot och våld, genom att sträva efter att få bort all kontanthantering vid varuleveranser. Installering av larm med GPS-positionering vid värdefulla laster är ytterligare ett sätt att minska riskerna.

Att planera arbetet så att rast och övernattning kan göras på säkra platser är en annan viktig del i arbetet med att minska riskerna för hot och våld.

ARBETSMILJÖ
VERKET

**Fler exemplar av denna
trycksak beställs från**

Arbetsmiljöverket

112 79 Stockholm

Telefon: 010-730 90 00

E-post: arbetsmiljoverket@av.se

www.av.se

Best nr **ADI 614**

Vår vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö